

Koko kehon aineenvaihdunnan PET-TT -tutkimus

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksessa selvitetään, onko elimistössä alueita, joissa sokeriaineenvaihdunta on vilkastunut. Tutkimusaineena käytetään radioaktiivista sokerianalogia, 18F-FDG:tä joka hakeutuu elimistössä sokeria käyttäviin kudoksiin. Tutkimuksen avulla pystytään paikantamaan mm. tulehduksellisia muutoksia sekä syöpäkasvaimia ja niiden etäpesäkkeitä.

PET-TT-tutkimuksessa kuvataan samalla käyntikerralla sekä positroniemissiotomografia (PET) että tietokonetomografiakuvaus (TT). PET-tutkimuksella tutkitaan elimistön aineenvaihduntaa ja TT-tutkimuksessa saadaan tarkka kuva elimistön rakenteesta.

Esivalmistelut

Tullessasi tutkimukseen on tärkeää, että verensokeriarvosi on alle 10 mmol/l, joten noudata seuraavaa ohjetta:

- ole syömättä vähintään 6 tuntia ennen tutkimusta
- vettä saat juoda vapaasti paaston aikana, mutta ei muita juomia
- purukumin pureskelu ja pastillit tai karamellit ovat kiellettyjä ennen tutkimusta.

Huomioithan myös seuraavat asiat:

- vältä fyysistä raskautta (kuntosali, pyöräily tai juoksulenkki) 24 tunnin ajan ennen tutkimusta
- älä juo alkoholia 24 tuntiin ennen tutkimusta
- ole tupakoimatta vähintään 2 tuntia ennen tutkimusta.

HUOM! PET-kuvausta ei voida tehdä, mikäli olet syönyt (6 tunnin paasto).

Tutkimusta ei yleensä tehdä raskaana oleville naisille. Jos epäilet olevasi raskaana, ilmoita siitä henkilökunnalle ennen tutkimukseen tuloa. Tutkimus voidaan tehdä imettävälle äidille, mutta tutkimuksen jälkeen on pidettävä imetystauko (12 tuntia).

Pieniä lapsia ei saa ottaa mukaan tutkimuskäynnille.

Tietokonetomografiatutkimuksessa voidaan tarvita jodipitoista varjoainetta, joka annetaan kuvauksen aikana. Mikäli olet saanut aikaisemmin varjoainereaktion, ilmoita siitä henkilökunnalle ennen tutkimusta. PET-tutkimusaine on kuvaukselle välttämätön, mutta kuvaus voidaan tehdä ilman jodipitoista varjoainetta.

Lääkitys

Tutkimuspäivänä voit ottaa normaalisti lääkärin määräämän vakituisen lääkeyksityksen.

Diabeetikot

Mikäli sairastat insuliinihoitoista sokeritautia, voit syödä normaalin aamupalan ja ottaa insuliinilääkkeen. Sinun tulee kuitenkin olla ravinnotta vähintään 4 tuntia ennen tutkimusaikaa etkä saa ottaa enää insuliinia!

Mikäli sairastat sokeritautia, jota hoidetaan ruokavaliolla tai tableteilla, noudata normaalia valmistautumisohjetta.

Tutkimuksen kulku

Saat täytettäväksi haastattelulomakkeen. Hoitaja kertoo kanssasi vielä tutkimuksen yksityiskohdat.

Sinulle laitetaan kyynärvarren laskimoon verisuonikanyyli (tippa) tutkimusaineen antamista varten. Sinut ohjataan lepohuoneeseen vuodelepoon. Odotusaika tutkimukseen on ½ - 2 tuntia ennen tutkimusaineen antoa. Tutkimus on suonipistosta lukuun ottamatta kivuton eikä siihen liity sivuvaikutuksia.

Tutkimusaineena käytetään radioaktiivista, kudosten aineenvaihduntaa mittaavaa merkkiainetta.

Tutkimusaineen antamisen jälkeen odotetaan noin 50 minuuttia, että tutkimusaine kerääntyy kuvaus-kohteeseen. Odotusaika vietetään edelleen lepohuoneessa.

Kuvaus tehdään selinmakuulla PET-TT-kameran tutkimussängyllä, joka liikkuu kameran aukon lävitse. Tutkimuksessa voit käyttää omia vaatteita, joissa ei ole metallia. Tutkimuksen onnistuminen edellyttää paikallaan pysymistä.

Kuvaus kestää noin 30 minuuttia. Tutkimuskäynnin kokonaiskesto väliaika mukaan lukien on noin 3 – 4 tuntia.

Tutkimuksen jälkeen

Lääkäri antaa tutkimuksesta lausunnon, joka ohjataan lähetteen tehneelle poliklinikalle tai osastolle. Lähettävä yksikkö huolehtii jatkotoimenpiteistä.

Muuta

PET-tutkimusaineeseen ei liity sivuvaikutuksia, mutta se säteilee lievästi muutaman tunnin ajan. Minkäänlaisia säteilysuojaustoimenpiteitä ei kuitenkaan yleensä tarvita. Tutkimuksen jälkeen on hyvä juoda normaalia enemmän vettä, koska tutkimusaine poistuu elimistöstä virtsan mukana.

Vältä tutkimuspäivänä lähikontaktia raskaana olevaan henkilöön ja lasten sylissä tai vieressä pitämistä mahdollisuuksien mukaan n. 8 tunnin ajan.

Osastolla on hajusteiden käyttö kielletty allergia- ja astmapotilaiden vuoksi!

Yhteystiedot

Isotooppilääketiede ja PET

Satasairaala, A-rakennus, 0. kerros

puhelin 02 627 7361

maanantaista perjantaihin kello 7.00–14.30

PET-tutkimuksen esitietolomake

Täytä lomake tutkimusta edeltävänä päivänä ja ota mukaasi tullessasi tutkimukseen.

Nimi: _____ **Paino:** _____

Henkilötunnus: _____ **Pituus:** _____

Onko sinulla todettu yliherkkyyttä varjoaineella aikaisemmissa kuvauksissa?

- Ei Kyllä

Onko sinulle tehty jokin leikkaus, tähytys tai koepalan otto viimeisen puolen vuoden aikana?

- Ei Kyllä Mikä, milloin? _____

Oletko saanut viimeisen 2 viikon aikana seuraavaa lääkitystä?

- Kortisonia
 Verisolujen kasvutekijöitä
 Solunsalpaajia / sytostaatteja

Oletko saanut sädehoitoa viimeisten 3 kuukauden aikana?

Milloin? _____

Mille alueelle? _____

Sairastatko tai oletko sairastanut (rasti ruutuun)

- Sokeritautia (diabetes). Käytössä oleva diabeteslääke: _____
 Sydäninfarkti
 Munuaistauti
 Tuberkuloosi
 Suolistotulehdus
 Muu tulehdustauti, mikä? _____
 Muu pitkäaikaissairaus, mikä? _____
 Trauma (murtumia, vammoja), mikä? _____

Oletko saanut jonkin rokotteen viimeisen kahden kuukauden aikana?

- Ei Kyllä, koska _____
 Vasen olkavarsi
 Oikea olkavarsi

Kysymykset naisille: Onko mahdollista, että voisit olla raskaana?

- Ei Kyllä

Edellisten kuukautisten alkupäivämäärä? _____